

Батькам про індивідуальну програму розвитку дитини з особливими освітніми потребами

Усі діти мають право навчатись. Незалежно від наявності особливих чи не особливих освітніх потреб. Вибір форми навчання дитини з ООП (як і всіх інших дітей) — прерогатива та відповідальність батьків. Для реалізації ідеї «освіта доступна для всіх» школа має бути безпечним та функціональним середовищем для дитини з ООП.

Школа як «функціональне середовище». Зважаючи, що інклюзивне навчання стосується усіх (і дітей, і дорослих), для дітей з особливими освітніми потребами школа має бути функціональним простором. Тобто, навчальне середовище має відповідати індивідуальним потребам кожної дитини, а не визначатися за нозологіями чи діагнозом.

Для дітей з особливими освітніми потребами навчання у школі має на меті :

- 1) навчання (формування компетентностей) ,
- 2) соціалізацію (соціально прийнятна поведінка та комунікація відповідна до контексту).

Кожен з цих напрямів визначається індивідуально для конкретної дитини. В цьому у проявляється принцип індивідуалізації навчання.

Однією з основних умов для успішного навчання дітей з особливими освітніми потребами в загальноосвітніх навчальних закладах є складання та реалізація індивідуальної програми розвитку (ІПР). Такі складові програми як індивідуальний навчальний план, індивідуальна навчальна програма, необхідні адаптації та модифікації та перелік додаткових корекційно-розвивальних послуг надає можливість повноцінно організувати освітній процес дитини.

Передумовою у забезпеченні ефективності навчання дитини з ООП є індивідуалізація освітнього процесу з урахуванням її індивідуальних потреб і можливостей, здібностей та інтересів, що забезпечується шляхом розробки індивідуальної програми розвитку (ІПР).

ІПР розробляється командою фахівців, які безпосередньо працюють з дитиною, із залученням членів родини. Завдання ІПР:

- забезпечення інформування батьків про потенційні можливості дитини, динаміку її розвитку;
- регулювання комплексу суперечливих питань, які можуть виникати між батьками та вчителями у процесі навчання дитини;
- зазначити, які спеціалісти надають послуги дитині та яка щоденна тривалість таких послуг;
- є своєрідною угодою між школою та батьками. Укладаючи її, школа бере на себе зобов'язання виділяти ресурси для учня;
- передбачити заняття з відповідними фахівцями (логопедом, психологом та іншими спеціалістами), указати, де повинні надаватись відповідні послуги;
- визначити необхідність надання додаткових спеціальних послуг – це додаткові послуги педагогів та

інших фахівців, які необхідні дитині для успішного засвоєння програми: послуги логопеда, психолога, реабілітолога, послуги з перекладу жестовою мовою, організація відпочинку, в тому числі лікувально-оздоровчого;

- визначити необхідність надання консультаційних послуг, у тому числі з покращення мобільності й орієнтації;
- визначити необхідність надання медичні, зокрема шкільної медсестри (за необхідності).

Індивідуальна програма розвитку розробляється на один рік. Двічі на рік (за потреби частіше) програма переглядається з метою її коригування, зокрема, якщо:

- дитина досягла визначених у ІПР навчальних цілей;
- у дитини виникають труднощі із засвоєнням визначеного змісту навчального матеріалу;
- виникає необхідність перейти до наступного рівня складності виконання завдань;
- у дитини виникають труднощі у процесі досягнення визначених цілей;
- виникла потреба збільшити кількість послуг дитині;
- дитину переводять в іншу школу;
- у дитини спостерігаються проблеми з поведінкою тощо.

Невід'ємною складовою процесу розробки індивідуальної програми розвитку є оцінка динаміки розвитку дитини з особливими освітніми потребами, збирання відомостей про її успіхи (учнівські роботи, результати спостережень педагогів, контрольні аркуші, результати тестів тощо). Визначення рівня сформованості знань, умінь і навичок учнів з особливими освітніми потребами здійснюється з метою забезпечення позитивної мотивації на навчання, інформування дітей про їх індивідуальні досягнення, визначення ефективності педагогічної діяльності вчителів

Ознайомившись з індивідуальною програмою розвитку, батьки зможуть зрозуміти:

- чому їхня дитина потребує розробки індивідуальної програми розвитку;
- хто надаватиме освітні та додаткові спеціальні послуги;
- тривалість цих послуг і розклад занять з додатковими фахівцями;
- методи та періодичність оцінювання;
- періодичність перегляду індивідуальної програми розвитку та надання інформації про перебіг її реалізації.